

2023

ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

*Матеріали Всеукраїнської науково-
практичної конференції*

01 лютого 2023 року

Житомир
Поліський національний університет

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НААН
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім.
Ю.ФЕДЬКОВИЧА
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРЕНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ ім. С.З. ГЖИЦЬКОГО**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
«Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів»
*01 лютого 2023 року***

Житомир – 2023

Рецензенти:

Гринько Тетяна – доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Бавико Олександр – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і торгівлі Національного університету «Одеська політехніка».

Е40 Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів : матеріали збірника Всеукраїнської науково-практичної конференції, 01 лютого 2023 р. Житомир : Поліський національний університет, 2023. 455 с.

До збірника ввійшли матеріали доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів», присвячених розв'язанню актуальних проблем економіки, інноваційно-інвестиційних інструментів стимулювання соціально-економічного розвитку регіонів, нових викликів та можливостей України у глобальній економіці, стратегічних орієнтирів забезпечення бізнесу, розвитку торгівельної та біржової діяльності, туризму, маркетингу, логістики.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори.

Передрук, тиражування, розповсюдження інформації без письмового дозволу Поліського національного університету забороняється.

© Поліський національний університет, 2023.

<i>Черевко І. В.</i> АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКА БІЗНЕСУ	178
<i>Овчиннікова В.О., Дьяков М. І.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РОБОТОТЕХНІКИ У СВІТІ	181
<i>Торопова В. І.</i> УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ РОБОТИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	186
<i>Кліпкова О. І.</i> ПРАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО АУДИТУ	190
<i>Сніжко Л. Л., Височило О. М.</i> ОПЕРАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ЯК ОСНОВА ВИЖИВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ	193
<i>Сероветник Т. С.</i> ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ АГРОБІЗНЕСУ	198
<i>Царук Д.С.</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	203

**Секція 5: Перспективи розвитку торгівельної
та біржової діяльності**

<i>Кузнєцова Т.В., Лук'янчук Ю.А.</i> ВПЛИВ ЗБУТОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ	209
<i>Овчиннікова В.О., Черелюк В.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ КРИЗИ	214

<i>Булуй О.Г., Борисовець В.М.</i> СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ	218
--	------------

**Секція 6. Економіка та управління
сталим розвитком підприємства**

<i>Ахновська І.О., Болгов В.Б.</i> АЛГОРИТМ ДЬЮ ДІЛІДЖЕНС В УМОВАХ МІНЛИВОГО ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА	226
--	------------

Торопова Владислава Ігорівна

аспірантка економічного факультету

Український державний університет залізничного транспорту

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ РОБОТИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Вітчизняні підприємства залізничного транспорту зіткнулися з серйозними викликами зовнішнього та внутрішнього оточення, що загрожують їх ефективному розвитку. Серед них, перш за все слід виокремити нестабільність світового ринку транспортно-логістичних послуг, що обумовлена зовнішньою політикою інших країн, як наслідок більшість діючих міжнародних транспортних коридорів проходять поза межами нашої держави (АТ «Укрзалізниця» має постійне скорочення обсягів транзиту вантажу та відповідно - грошових надходжень). Майже повне спрацювання основних фондів підприємств залізничного транспорту, пасивність їх інноваційної політики, низька якість транспортно-логістичних послуг та незадоволення потреб клієнтів також негативно впливають на результативність діяльності підприємств галузі і потенціал їх подальшого розвитку.

Водночас спостерігається інтелектуалізація світової транспортної системи та активне впровадження роботизованих технологій на міжнародних підприємствах, що спонукає до виникнення нових вимог ведення конкурентної боротьби. І все це відбувається на фоні ведення бойових дій в нашій державі та активного залучення АТ «Укрзалізниця» до виконання стратегічних завдань щодо евакуації населення та перевезення важливих вантажів, що зводить нанівець всі намагання підприємств галузі щодо техніко-технологічного оновлення та впровадження роботизованих технологій. Отже, зазначене зумовило необхідність пошуку дієвих методів та моделей забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту, що

ґрунтувалися б на світових імперативах розвитку галузі та враховували умови сьогодення.

Світ не стоїть на місці, він змінюється. Інтерес до роботизації неухильно зростає, адже науково-технічний прогрес, розгортання процесу глобалізації та загострення конкуренції на внутрішньому і світовому ринках вимагає застосування нового техніко-технологічного забезпечення основної діяльності, а тому постійно спостерігаємо зростання кількості роботів, що вже активно експлуатуються на міжнародних підприємствах (середньорічні темпи зростання у період 2018–2020 рр. дорівнюють 14%) [2]. Для розвитку процесу роботизації в Україні є всі передумови: технології, масова комп'ютеризація, висока швидкість обробки інформації, прийнятна інфраструктура та ін. Саме тому ми все частіше спостерігаємо окреме використання роботів у різних галузях промисловості – металообробці, виробництві пластмас, фармацевтичній та харчовій галузях. Однак не завжди даний процес є успішним. Це обумовлено низкою проблем організаційно-економічного характеру [3], що уповільнюють та викривляють процес роботизації на вітчизняних підприємствах.

Щодо підприємств залізничного транспорту та сам процес роботизації, що реалізується на даних суб'єктах господарювання, слід відмітити, що вони зіткнулися з рядом проблемних питань, які були виділені в роботах [1 - 3]. Переважна їх більшість стосується: недостатнього рівня координації планів розвитку і дії різних підрозділів з акцентом на кінцевий результат; незадовільного рівня наукового обґрунтування вимог до перспективних робототехнік, слабкий облік можливостей підприємств залізничного транспорту, технічних і технологічних ризиків створення перспективних зразків і комплексів; відсутності сучасної бази стандартів, механізмів міжвідомчої та міжвидової уніфікації робототехнік залізничного призначення; залежності розробників робототехнічних комплексів від імпоротної електронної компонентної бази, сировини і матеріалів; відсутності системних науково-дослідних робіт з робототехніки; залучення не в повному обсязі

науково-технічного потенціалу підприємств машинобудування і вищої школи; несистемного проведення, без достатньої технологічної підготовки фундаментальних, пошукових і прогностичних досліджень щодо роботизації залізничного транспорту та інших ключових галузей національної економіки; недостатнього рівня інформаційної підтримки і популяризації інноваційних ідей щодо роботизації та ін.

Грунтуючись на зазначеному доцільним є удосконалення моделі управління процесом роботизації підприємств залізничного транспорту, яку слід побудувати орієнтуючись на стратегічні орієнтири розвитку. В запропонованій моделі інфраструктурне забезпечення повинно займати особливе місце, це обумовлене необхідністю інформаційно-комунікаційної підтримки процесу роботизації. Наявність якісного інфраструктурного забезпечення дозволить безшовно інтегрувати робототехніку в єдину систему управління будь-якої складності, вбудувати опції та мати відповідне програмне забезпечення в повному обсязі, що в свою чергу позитивно відіб'ється на загальній діяльності не лише підприємства, а й всього залізничного транспорту.

Сам процес управління впровадження робототехніки слід поділити на чотири складових: планування процесу роботизації; організація процесу роботизації; формування системи мотивування; контролювання процесу роботизації. Наявність даних складових стане запорукою якісного виконання базових функцій управління та створить підґрунтя для забезпечення інноваційного розвитку підприємств залізничного транспорту. Крім того для забезпечення ефективності реалізації процесу роботизації підприємств залізничного транспорту доцільно сформувати команди управління цим процесом.

Список використаних джерел

1. Обруч Г. В. Збалансований розвиток підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації економіки: монографія. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 402 с.

2. Овчиннікова В. О., Панкратов С. В. Діджиталізація процесу інноваційної діяльності залізничного транспорту. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, 2019. № 4 (2). С. 25 – 29.
3. Брюховецька Н. Ю., Чорна О. А. Інтелектуалізація як пріоритетний напрям розвитку промислових підприємств в умовах індустрії 4.0. Економіка промисловості, 2019. № 4 (88). С. 29 – 45.

Наукове видання

**Економіка та підприємництво
в умовах сучасних викликів**

Матеріали

Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Житомир, 01 лютого 2023 р.)

Редактор: Скидан О.В.

Технічна редакція: Коценко М.С., Кільницька О.С., Булуй О.Г.

Комп'ютерна верстка: Коценко М.С., Кільницька О.С.

Обкладинка: Коценко М.С.

За додатковою інформацією

Звертатись за адресою:

Поліський національний університет,
бульвар Старий, 7, м. Житомир, 10008

Підписано до друку 23.02.2023

Гарнітура Times New Roman.

Формат 60*84/17 Гарнітура Times New Roman

Ум. друк.арк. 17,72

Поліський національний університет,
10008, м. Житомир, бульвар Старий, 7
Свідоцтво від 18.04.2009, серія ДК № 2830